

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕВНОЇ ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту

Розглянуто та затверджено на засіданні
кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
Протокол № 15 від 9 березня 2023 року
Завідувач кафедри Зінегулова Н. В. Кузнєцова Н. В.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Професійна комунікація іноземною мовою

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Освітньо-професійна програма Освітній менеджмент у педагогічних системах

П.І.Б. викладача	Рищак Наталія Іванівна
Науковий ступінь, вчене звання, посада	Кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
Контактні дані викладача	E-mail: ryshchak.nataliia@ukr.net т. моб. 066-792-18-24
Консультації	Середа – 14.00-16.00

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни											
		дenna форма навчання	заочна форма навчання										
Загальна кількість: кредитів – 4 годин – 120 змістових модулів – 4	Галузь знань <u>01 Освіта/Педагогіка</u> (шифр і назва) Спеціальність <u>011 Освітні, педагогічні науки</u> (код і назва) Рівень вищої освіти: <u>другий (магістерський)</u>	<u>Обов'язкова</u> <u>Rік підготовки:</u> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 90%;">1-й</td></tr> </table> <u>Семестр</u> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 90%;">1-й</td></tr> </table> <u>Лекції</u> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 90%;">4 год.</td></tr> </table> <u>Практичні, семінарські</u> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 90%;">14 год.</td></tr> </table> <u>Самостійна робота</u> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 90%;">102 год.</td></tr> </table>		1-й		1-й		4 год.		14 год.		102 год.	<u>Форма підсумкового контролю: іспит</u>
	1-й												
	1-й												
	4 год.												
	14 год.												
	102 год.												

2. Анотація до курсу

Важливість англійської мови для доступу та розширення освітніх і професійних можливостей людини визнається Україною і відображена в ряді національних стратегій та ініціатив, де володіння англійською мовою є центральним. Володіння англійською мовою також забезпечує конкурентоспроможність українських вчених і випускників на національному та міжнародному рівнях.

Дисципліна «Професійна комунікація іноземною мовою» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти необхідних компетентностей практичного володіння англійською мовою, що надасть майбутнім фахівцям можливість вільно спілкуватись у академічному та професійному середовищі. Навчальна дисципліна сприяє формуванню навичок спілкування у діловому стилі іноземною мовою з діловими партнерами для вирішення проблем та питань освітньої організації; щоб підтримувати професійну комунікацію, вести ділову кореспонденцію іноземною мовою, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел; публічно виступати з доповідями, презентаціями з питань управління освітніми інституціями (педагогічними системами).

3. Технологічна карта дисципліни

Тема	Зміст	Завдання	Контроль
Змістовий модуль 1.			
Вища освіта в Україні та англомовних країнах			
Тема 1. Освітнє середовище та менеджмент навчального закладу.	<p>Термінологія професійної сфери. Система освіти в Україні та за кордоном. Менеджмент в освіті. Керівництво педагогічним процесом та освітніми системами, їх моніторинг та оцінка результативності.</p> <p><i>Порівняння видо-часових форм дієслів. Множина іменників. Словотвір.</i></p>	перегляд відео, пошуково-дослідні завдання	опитування
Тема 2. Академічний курс та дистанційне навчання.	<p>Опис академічного курсу. Термінологія дистанційного навчання.</p> <p>Змішане навчання. Здійснення оплати за навчання.</p> <p><i>Використання артиклів. Словотвір.</i></p>	лексико-граматичні вправи, підготовка до виступу	опитування тестування
Тема 3. Навички та вміння, необхідні для ефективного управління	<p>Soft skills.</p> <p>Розвиток навичок критичного мислення.</p> <p>Визначення мети. Планування роботи. Види методів дослідження. Опрацювання та аналіз інформації.</p> <p><i>Використання герундію та інфінітиву. Словотвір.</i></p>	перегляд відео, комунікативні вправи.	опитування презентація
Змістовий модуль 2. Лексико–граматичні особливості та види наукових текстів			
Тема 4. Особливості академічної англійської мови.	<p>Письмова мова наукового стилю. Лексико-граматичні особливості та сполучні елементи іншомовного наукового тексту. Фразеологія наукового тексту. Понятійний апарат. Умовні позначення, символи, скорочення та терміни в іномовному науковому тексті.</p> <p><i>Модальні дієслова. Словотвір.</i></p>	лексико-граматичні вправи	опитування

Тема 5. Іномовний науковий текст.	Жанри іншомовного наукового тексту (анотація, тези, наукова стаття, доповідь) та їх структура. Особливості анатування та реферування. Переказ та узагальнення основних результатів спостереження чи експерименту Написання анотації англійською мовою: композиція анотації, лексичні та фразеологічні кліше. <i>Пасивний стан дієслів. Словотвір.</i>	письмове завдання	Перевірка письмового завдання
Тема 6. Науково – ділова комунікація.	Оформлення іншомовної кореспонденції. Написання офіційного листа. Розмова по телефону. Електронна кореспонденція. Оформлення іншомовної кореспонденції для працевлаштування. Написання CV, супровідного листа. <i>Умовні речення. Словотвір.</i>	письмове завдання, рольова гра	перевірка письмового завдання, самоконтроль

Змістовий модуль 3. Робота з науковою та професійною літературою

Тема 7. Поняття та техніка перекладу наукової літератури.	Теоретичні принципи перекладу. Особливості мови і стилю в теорії і практиці перекладу наукової літератури. Теоретичні принципи перекладу. Дослівний та буквальний переклад. Перекладацькі трансформації. Контекстуальні заміни. Способи компенсації змістових втрат при перекладі. Багатозначність слів. Збіг і розбіжності значень інтернаціональних слів. «Фальшиві друзі перекладача» Кліше, правила перекладу граматичних структур. Синтаксичні особливості перекладу. Особливості користування словниками і довідковою літературою. Види словників. Особливості фахової термінології. <i>Непряма мова. Словотвір.</i>	письмове завдання, словников а робота	взаємо-контроль
--	---	---------------------------------------	-----------------

Тема 8. Правила оформлення наукового дослідження.	Аналіз іншомовних джерел інформації. Оформлення бібліографії. Стилі оформлення бібліографії. Посилання на електронні джерела англійською мовою. <i>Числівники. Словотвір.</i>	письмове завдання	перевірка письмового завдання,
---	--	----------------------	--------------------------------------

**Змістовий модуль 4. Публічні виступи як засоби комунікації.
Презентація наукових результатів іноземною мовою**

Тема 9. Стратегії та функції публічних виступів.	Якісні характеристики ефективного промовця. Принципи та стратегії успішного комунікативного процесу. Культура ведення та логічна побудова дискурсу. Мовні засоби, типові для ведення дискусії. Функціональні показчики вираження згоди або незгоди, наведення аргументів, тощо. Аудиторія і мета висловлювання <i>Основні колокациї з різними частинами мови.</i>	комуніка- тивні вправи, рольова gra	опитування само- контроль
Тема 10. Участь у академічн их заходах.	Формати виступів. Підготовка та проведення презентації. Запитання та відповіді. Порівняння та протиставлення інформації. Опис тенденцій у графіках та діаграмах. Підведення підсумків. Публічне представлення та захист наукових результатів. <i>Ступені порівняння прикметників та прислівників. Числівники.</i>	комуніка- тивні вправи, рольова gra	тестування презентація

За кожною темою від здобувачів освіти вимагається:

- ведення словника,
- вивчення необхідного лексичного матеріалу.

4. Політика курсу

Викладання дисципліни «Професійне спілкування іноземною мовою» відбувається за європейськими стандартами із застосуванням комунікативного підходу, використанням текстів на професійні теми на заняттях, але не тільки для перевірки їхнього розуміння, граматики та перекладу, а й щоб приділяти увагу розвитку усної та письмової мови й відповідного словникового запасу, умінню аналізувати тип та структуру

мови, її використання в усній формі й на письмі, широко використовувати інтерактивні методи навчання.

Під час самостійної роботи від здобувачів вищої освіти вимагається ведення словника, опрацювання та вивчення лексичного матеріалу за темами програми дисципліни. Пропонуються автентичні відеоматеріали та завдання до них.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти спрямована на набуття компетентностей, передбачених освітньою програмою.

Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись принципів академічної добросердечності, не допускати академічного plagiatu під час виконання самостійної роботи, письмових робіт, виконувати всі завдання вчасно.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

5.1. Загальні критерії оцінювання

Бали		Критерії оцінювання навчальних досягнень			
За національною шкалою	Шкала ЕКТС	Теоретична підготовка		Практична підготовка	
		Здобувач вищої освіти			
незадовільно ..... відмінно	1... 100 .... A				
відмінно	90 ... 100	A	Здобувач вищої освіти - має системні, бездоганні знання матеріалу в потрібному обсязі, - знає граматичні, лексичні та стилістичні особливості офіційного професійного стилю, засвоїв взаємозв'язок основних понять; - знає особливості написання наукових текстів, формального листа та ін.	Здобувач вищої освіти чітко, детально, стилістично і граматично правильно висловлює свою думку з певної проблеми, наводячи різноманітні аргументи за і проти; демонструє: - здатність до розкриття теми іноземною мовою; здатність до реалізації комунікативних навичок, може грамотно і когерентно презентувати досить великі за обсягом усні повідомлення; - здатність використання фахової лексики, термінології та граматичних структур відповідно до комунікативного наміру; - здатність до правильної вимови, інтонації, темпу мовлення; - читає і розуміє автентичні тексти тематики, визначеної програмою, середнього рівня складності з підручників та посібників, спеціалізованих та популярних	

				періодичних видань, Інтернет джерел; -виокремлює потрібну інформації, що сприймається з навчальних аудіо- чи відеозаписів і успішно виконує завдання на розуміння прослуханого; -володіє уміннями написання есе та різні типи ділової документації з високим ступенем граматичної та стилістичної коректності.
добре	75 ... 89	C ... B	Здобувач вищої освіти добре володіє вивченим матеріалом; -має систематичні знання із дисципліни вище середнього рівня, - володіє термінологією, передбаченою програмою дисципліни; - знає особливості написання наукових текстів, формального листа та ін., але не на високому рівні.	Здобувач вищої освіти -вміє розкрити теми іноземною мовою; -має здатність до реалізації комунікативних навичок; -вміє використовувати фахову лексику та термінологію відповідно до комунікативного наміру; -має сформовані типові навички, але не завжди правильно вживає граматичні структури, темп мовлення та інтонація не в повній мірі відповідають вимогам; -читає і розуміє автентичні тексти тематики, визначеної програмою, середнього рівня складності з підручників та посібників, спеціалізованих та популярних періодичних видань, Інтернет джерел; -виокремлює потрібну інформацію що сприймається з навчальних аудіо- чи відеозаписів, проте не завжди успішно виконує завдання на розуміння прослуханого; -володіє уміннями написання есе та різних типів ділової документації з достатньо хорошим ступенем граматичної та стилістичної коректності.
задовільно	60 ... 74	E ... D	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, поверхнево	Відповідь здобувача вищої освіти може бути првильною, проте недостатньо осмисленою, самостійно відтворює більшу частину матеріалу; - може розкрити фахову тему, але демонструє не досить багатий словниковий запас;

			<p>користується фаховою термінологією;</p> <p>-розуміє основні положення навчального матеріалу, обсязі, достатньому для подальшого навчання майбутньої фахової діяльності.</p>	<p>в</p> <p>для</p> <p>i</p>	<p>-виникають значні труднощі у розумінні автентичних текстів;</p> <p>-частково виокремлює потрібну інформації, що сприймається з навчальних аудіо- чи відеозаписів, але в більшості випадків не може успішно виконати завдання на розуміння прослуханого;</p> <p>-володіє знаннями, щодо структури написання есе та різних типів ділової документації, але виконує завдання з задовільним ступенем граматичної та стилістичної коректності;</p> <p>-у цілому вміє застосовувати знання під час виконання практичних завдань на середньому рівні, користуватися додатковими джерелами.</p>
нездадо вільно	35 ... 59	F X	<p>Здобувач вищої освіти відтворює основний програмний матеріал поверхово, фрагментарно;</p> <p>-допускає грубі помилки та має серйозні прогалини у знаннях;</p> <ul style="list-style-type: none"> - не володіє термінологією, передбаченою програмою дисципліни; - постійно потребує допомоги викладача. 		<p>Здобувач вищої освіти намагається спілкуватися на рівні побутових знань і навичок;</p> <p>-під час читання та аудіювання в основному розуміє окремі слова та фрази;</p> <p>-демонструє незадовільний рівень володіння навичками письма відповідно до вимог програми;</p> <p>-більшість лексико-граматичних завдань не відповідає вимогам, є помилковими.</p>
нездадо вільно	1 ... 34	F	<p>Здобувач освіти не володіє навчальним матеріалом.</p>		<p>Здобувач вищої освіти</p> <ul style="list-style-type: none"> - мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; -не завжди може самостійно знайти в підручнику відповідь; -зовсім не вирішує граматичні завдання або виконує їх неправильно;

			-припускає принципові помилки у більшості передбачених програмою завданнях.
--	--	--	---

5.2. Критерій оцінювання поточного контролю (за різними видами роботи)

Вид роботи	Бали	Критерій
Практичне заняття	5	Здобувач вищої освіти активно бере участь у занятті, Впевнено, стилістично і граматично правильно висловлює свою думку з певного питання, може розкрити тему іноземною мовою, наводячи доцільні приклади. Виконує завдання з творчим підходом,
	4-3	Здобувач вищої освіти не виявляє активність. Може розкрити теми іноземною мовою, використовує фахову лексику та термінологію відповідно до комунікативного наміру; має сформовані типові навички, але не завжди правильно вживає граматичні структури, темп мовлення та інтонація не в повній мірі відповідають вимогам. Іноді потребує допомоги викладача.
	2-1	Здобувач освіти лише спостерігає за заняттям, не використовує фахову лексику та термінологію відповідно до комунікативного наміру; більшість лексико-граматичних завдань не відповідає вимогам, є помилковими.
	0	Відсутній на занятті
Письмові завдання	4	Виконано письмові вправи та завдання, що відображають лексичний матеріал до тем, які окреслюють майбутню професійну діяльність і при цьому правильно вживаються різноманітні граматичні конструкції; великі за обсягом листи написано правильно вживаючи досить складні мовні і граматичні структури; здобувач вищої освіти володіє уміннями написання ділової документації з високим ступенем граматичної та стилістичної коректності; логічно і зв'язно анатує, реферує та резюмує прочитаний текст.
	3-2	Письмові вправи та завдання виконано з використанням лексичного матеріалу на неналежному рівні, допущено граматичні помилки. Вимоги до письмових завдань дотримані не в повному обсязі.
	1	Завдання виконано частково, формально, є суттєві помилки. Не витримані вимоги до письмових завдань.
	0	Завдання не виконано або виконано з порушенням принципів академічної добросередовини.

5.3. Критерії оцінювання підсумкового контролю (іспит)

Бали	Критерії
16-20	Здобувач вищої освіти надає повні, обґрунтовані, логічні відповіді з наведеними прикладами практичного застосування. Відповідає на запитання, зв'язно, стилістично і граматично, коректно висловлюється з питання, чітко, детально, стилістично і граматично правильно висловлює свою думку за допомогою різноманітних мовних конструкцій; наводить пояснення і докази, описує плани.
11-15	Здобувач вищої освіти надає цілком правильні відповіді, але допускає незначні неточності у власних висновках. Допускає граматичні та лексичні помилки, використані структури одноманітні.
6-10	Здобувач вищої освіти надає формальні, не логічні відповіді, має труднощі щодо використання професійної лексики при формулюванні відповіді, допускає граматичні помилки.
1-5	Відповіді не повні, з суттєвими лексичними та граматичними помилками, відсутні приклади практичного використання.

6. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний та/або періодичний контроль											
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2						Змістовий модуль 3		
T1	T2	T3	T4		T5		T6		T7		T8
C.p. .	Пр	C.p.	Пр	C.p.	Пр.	C.p.	Пр.	C.p.	Пр.	C.p.	C.p.
5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4

Підсумковий контроль			Загальна підсумкова оцінка (сума балів)
Змістовий модуль 4			
T9	T10		
C.p.	Пр.	C.p.	
4	5	4	20 100

7. Методичне забезпечення

1. Освітня програма.
2. Робоча програма дисципліни.
3. Навчально-методичні посібники.
4. Презентації до лекцій.
5. Методичні рекомендації до організації самостійної роботи з дисципліни.

7. Рекомендована література

Основна

1. Ільченко О. М. Англійська для науковців. The Language of Science: підручник. Вид. 2ге, доопрацьоване. К : Наук. думка, 2010. 288 с.
2. Скребкова-Пабат М.А. Технічний переклад: елементи теорії та практики. Львів , «Новий світ-2000», 2020. 204с.
3. Business Correspondence and communication at work: підруч. для студентів ВНЗ /Ludmila Sharpan та ін.; Нац. Ун-т харч. Технологій. 2-ге вид., стер. Київ : Кафедра, 2019. 277 с. : іл. - Текст укр., англ. - 300 прим. - ISBN 978- 966-2705-46-1
4. Частник С. В., Частник О. С. Написання анотацій та резюме англійською мовою : навчально-методичні матеріали до циклу практичних занять з курсу іноземної мови для аспірантів та пошукувачів. Х. : ХДАК, 2015. 59 с.
5. Bogolepova, S., Gorbachev, V. English for Academics. Cambridge: Cambridge: University Press, 2015. 171 p.
6. McCarthy, M., O'Dell, F. Academic Vocabulary in Use. Cambridge: Cambridge University Press, 2016. 173 p.
7. Murphy, R. Essential Grammar in Use. Cambridge, 2018. 262 p.
8. Weale H. Oxford Exam Trainer B2. Oxford: Oxford University Press, 2019. 185 p.

Додаткова

1. Болайто Р. Вест Р. Інтернаціоналізація українських університетів у розрізі англійської мови. Проект Британської Ради в Україні «Англійська мова для університетів». К.:«Видавництво «Сталь», 2017. 154 с.
2. Василишина Н.М., Скирда Т.С. Переклад як міжкультурна комунікація: англійська ↔ українська мови. Практикум для студентів dennої форми навчання галузі знань 0302 «Міжнародні відносини» К.: PRINT LINE, 2020. 176 с.
3. Комунікативні стратегії : підручник / Левицький А. Е., Набережнєва Т. Є. , Поворознюк Р. В. та ін. : за ред. А. Е. Левицького. К. : Видавничо- поліграфічний центр «Київський університет», 2013. 559 с.
4. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Бакаєва Г. Є. та ін., Київ: Ленвіт, 2005. 119 с.
5. Рищак Н.І.Культура спілкування як складова культури людини *Теорія та практика управління педагогічним процесом:* Матеріали

міжнародної науково-методичної конф. 21-23 травня. Одеса: СПД Почепкин, 2015. С. 83 – 86.

6. Рищак Н.І. Професійна комунікація англійською мовою: вимоги сьогодення. *Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі: проблеми та перспективи розвитку*: Матеріали ІІІ Всеукр. науково-практ. конф. (Одеса, 14 травня 2021 р.). за заг. ред. В.В. Ягоднікової. Одеса, 2021. С. 125 – 127.
7. Яблонська Т. М., Рудик Н. М. Навчальний посібник з розвитку професійних мовних та мовленнєвих компетентностей студентів соціально-гуманітарних факультетів. Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2020. 152 с.
8. Aarts B. Oxford Modern English Grammar. Oxford, 2011. 287 p.
9. Clabeaux D., Solomon E., Folse K. Great Writing 3: From Great Paragraphs to Great Essays Paperback. Fifth Edition. National Geographics. 2019. 288р.
10. Ryshchak N. Global skills and English language teaching. *Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі: проблеми та перспективи розвитку*: матеріали ІV Всеукр. науково-практ. конф. (Одеса, 20 травня 2022 р.). за заг. ред. В.В. Ягоднікової. Одеса, 2022. С. 194 – 196.